

[Francke.]

minister blev nedsat med den opgave dels at undersøge de foranstaltninger, der i henhold til gældende lovgivning har kunnet gennemføres, dels at komme med forslag til nye behandlingsformer, der mere effektivt kunne medvirke til de omtalte personers mulige genrejsning til deltagelse i en mere normal tilværelse i samfundet.

Jeg føler trang til at udtale min dybeste anerkendelse af de værdifulde, dybtgående og detaljerede redegørelser, udvalget har afgivet. Det fremgår med al tydelighed af dette materiale, af disse betænkninger — der, så vidt jeg kan bedømme, har været inde på alle forhold og problemstillinger omkring vore arbejdsanstalter, de nogenlunde tilsvarende private institutioner og de patienter, der findes alle disse steder — at vi er sakket bagud med den forsorg, der her er tale om. I udstrakt grad har mange af disse institutioner nærmest været betragtet som opbevaringssteder, og deres muligheder for at udføre helbredelses- og resocialiseringsarbejde har været meget begrænsede.

De senere års erfaringer har imidlertid lært os, at disse menneskers genrejsning i mange tilfælde kan lykkes, når nye behandlingsmetoder tages i brug. Jeg tænker her på såvel lægelige som socialpsykologiske og psykiatriske undersøgelser og behandlingsformer. Det er derfor rigtigt, synes jeg, når disse de senere års fremskridt nu søges yderligere befæstet ved de foreslåede ændringer til forsorgsloven, og jeg kan på mit partis vegne tiltræde lovforslaget i princippet.

Det er hensigten, at der skal skabes en bedre ydre ramme for arbejdet; mange af vore arbejdsanstalter er ikke tidssvarende mere, men trænger til en modernisering. Samtidig hermed tænker man at nedlægge tvangsarbejdsanstalterne. Der skal knyttes mere, jeg må måske hellere sige særligt kvalificeret behandlingspersonale til anstaltsforsorgen som helhed, netop med henblik på at kunne forøge resocialiseringsbestræbelserne.

Tilskudsordningen foreslås udbygget for godkendte private institutioner, herunder arbejdskolonier, Kofoeds Skole, politiets hjælpetjeneste m. fl., der tager sig af tilsvarende patienter, som findes på arbejds-

anstalter, ligesom der til det forsorgsarbejde, som varetages på herberger, vil kunne ydes støtte til at gennemføre resocialiseringsarbejde.

Finansieringsformerne for driften af vore arbejdsanstalter foreslås ændret, således at ca. 90 pct. af driftsudgifterne — herunder tænkes også udgifter til forrentning og afskrivning af nyinvesteringer i bygninger medregnet — skal bæres af staten og det mellemkommunale refusionsforbund, medens ca. 10 pct. skal dækkes lokalt, d. v. s. af amtskommuner og købstæder i det område, der er fælles om driften af en eller flere arbejdsanstalter.

Som sagt kan jeg på mit partis vegne anbefale alle disse ændringsforslag til den gældende lovgivning, ligesom vi kan tiltræde de øvrige forslag til ændringer, herunder lempelsen af forsorgslovens principielle forbud mod, at der ydes rejsehjælp til subsistensløse personer i almindelighed. Lempeisen går ud på, at der efter anmodning kan ydes unge mennesker under 25 år en rejsehjælp, når det antages, at de derved fremefter vil kunne få ophold f. eks. hos forældre eller andre nære pårørende. Det er desværre ikke ukendt, at enkelte unge mennesker, der har søgt til de større byer og dér har stået helt alene, hurtigt er gået til bunds. Det vil da ofte være den hurtigste og bedste genrejsning for dem, at de kommer tilbage til vante omgivelser.

Den hovedlinje, der ligger i lovforslaget, at alt resocialiseringsarbejde skal ske efter frivillighedens princip, kan jeg tiltræde, selv om det i visse tilfælde kan bringe skuffelser.

Jeg har et enkelt spørgsmål, jeg gerne vil rejse over for den højtærede socialminister: jeg har fæstet mig stærkt ved den lille belægningsgrad, der er på mange af vore arbejdsanstalter, og vil derfor spørge, om der ikke ville være fordele ved at foretage nogen centralisering her, økonomiske fordele, men også, og ikke mindst, at det derved kan blive nemmere at gennemføre de tidsvarende behandlingsformer.

Sluttelig vil jeg gerne have taget den tanke op til ny overvejelse, som daværende socialminister K. K. Steincke gjorde sig til salsmand for ved socialreformens gennemførelse i 1933, og som gik ud på at komme bort fra benyttelsen af ordet „arbejdsanstalt“ og finde en bedre dækkende be-